

Adviesraad Sociaal Domein Pekela

Aan:

College van B&W gemeente Pekela
Postbus 20000
9665 ZM Oude Pekela

Pekela, 14 juli 2025

Betreft: Advies aan het college van B&W gemeente Pekela betreffende Woonzorgvisie
"Voor iedereen een thuis", meerjarenvisie 2026-2030

Geacht college van B&W,

Inleiding

Op 26 juni 2025 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Pekela van u het verzoek ontvangen advies uit te brengen over de Woonzorgvisie 2026-2030. Deze Woonzorgvisie wilt u in oktober 2025 ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad. Aan de Adviesraad Sociaal Domein Pekela wordt gevraagd om een aantal concrete vragen te betrekken in het advies:

- 1. Is duidelijk wat de bedoeling is van de Woonzorgvisie en waarom deze juist nu nodig is?*
- 2. Vanuit uw perspectief: sluit het doel van de visie aan bij wat nodig is in de praktijk?*
- 3. Wat vindt u van de vier speerpunten?*
- 4. Bent u het eens met de voorgestelde richting in de visie?*
- 5. Welke adviezen of opmerkingen geeft u ons rond dit onderwerp?*

Proces

Op 17 maart, 14 april en 16 juni 2025 hebben beleidsadviseurs Ronco Muller en Niels Kalk gesproken met de Adviesraad over de Woonzorgvisie. Op 25 maart 2025 heeft de Adviesraad ook de regionale bijeenkomst voor inwonersvertegenwoordigers van Oost-Groningen bijgewoond.

In deze presentaties is aan ons toegelicht waarom de Woonzorgvisie wordt opgesteld, hoe het proces is doorlopen, wat de belangrijkste woonzorgopgaven zijn, hoe de woonzorgvisie eruit ziet, en wat de rol is van betrokken ketenpartners, omliggende gemeenten en de inwoners van Pekela.

Reactie op uw vragen

Op basis van de informatie die wij middels deze bijeenkomsten hebben gekregen, komen wij tot de onderstaande beantwoording op uw vragen:

- 1. Is duidelijk wat de bedoeling is van de Woonzorgvisie en waarom deze juist nu nodig is?*

De Adviesraad heeft begrepen dat de Woonzorgvisie verplicht wordt volgens de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting. Daarnaast zien we ook duidelijk waarom deze visie juist nu nodig is: de zorgvraag neemt toe door vergrijzing, woonwensen

veranderen, er is een tekort aan geschikte woningen en de doorstroming op de woningmarkt stukt. Dat merken we ook in de gemeente Pekela.

2. *Vanuit uw perspectief: sluit het doel van de visie aan bij wat nodig is in de praktijk?*
Zie ons antwoord op de voorgaande vraag.

3. *Wat vindt u van de vier speerpunten?*

De Adviesraad onderschrijft het belang van de vier speerpunten: het vergroten van bewustwording, het versterken van Noaberschap, een gedifferentieerd woonzorgaanbod en een passend voorzieningenniveau. We signaleren daarbij enkele aandachtspunten, die we in ons advies hieronder nader toelichten.

4. *Bent u het eens met de voorgestelde richting in de visie?*

Wij steunen de voorgestelde koers van de woonzorgvisie. Tegelijkertijd zien we enkele mogelijke knelpunten in de uitvoerbaarheid. In ons advies geven we daarom ook aandachtspunten mee die van belang zijn voor de uitvoering.

5. *Welke adviezen of opmerkingen geeft u ons rond dit onderwerp?*

Hieronder leest u de adviezen en aandachtspunten die de Adviesraad meegeeft voor de Woonzorgvisie. Wij begrijpen dat niet alle opmerkingen binnen deze visie volledig opgelost kunnen worden. Wel vinden wij het belangrijk dat onze opmerkingen uw aandacht hebben bij de verdere uitwerking; het opstellen van het uitvoeringsplan.

Advies

- **Heldere communicatie en toegankelijke informatievoorziening**

De Adviesraad ziet het vergroten van de bewustwording onder inwoners als een van de grootste uitdagingen binnen de Woonzorgvisie. Van inwoners wordt verwacht dat zij bewust worden van de eigen woonsituatie en meer vooruitkijken: is mijn woning geschikt voor later, zijn de voorzieningen die ik nodig heb in de buurt, kan het aanpassen van de woning of verhuizen nodig zijn? Dit vraagt van inwoners om zelf tijdig keuzes te maken, actie te ondernemen en zelf regie nemen over hun woontoeekomst.

De gemeente kan hierin, samen met alle ketenpartners zoals Acantus en De Badde, een belangrijke faciliterende rol vervullen door te zorgen voor heldere communicatie en toegankelijke informatievoorziening. We denken hierbij aan koffiemomenten in dorpshuizen, een rol voor de ouderenadviseurs, fysieke informatiepunten, duidelijk voorlichtingsmateriaal en regelmatige communicatie via gemeentelijke kanalen.

- **Flexibele woonoplossingen die passen bij de behoeften van inwoners**

De Adviesraad hoort regelmatig zorgen over het tekort aan woningen in Pekela die geschikt zijn voor ouderen met een zorgbehoefte of voor mensen met een beperking. Veel ouderen in Pekela wonen in (te) grote woningen die niet voldoen aan de (toekomstige) zorgbehoefte. Vaak zijn het mensen die hun hele leven in Pekela hebben gewoond en gehecht zijn aan hun vertrouwde omgeving en sociale netwerk. Voor hen is verhuizen naar een ander dorp geen aantrekkelijke optie. Doorstroming op de woningmarkt blijft daarom ook in Pekela een grote uitdaging.

Hoewel we zien dat er momenteel veel extra woningen worden gebouwd in onze dorpen, is de verwachting dat de vraag naar (aangepaste) woningen de komende jaren groter blijft dan het aanbod. Daarom adviseren we om flexibele woonoplossingen mogelijk te maken; oplossingen die aansluiten bij de behoeften van Pekelders. Denk aan oplossingen zoals inbouw en verbouw, het splitsen van woningen en kavels, het plaatsen van (tijdelijke) mantelzorgwoningen of aanleunwoningen op eigen terrein en woninguitbreiding.

- **Haalbaarheid**

De woonzorgvisie is ambitieus en zet in op belangrijke ontwikkelingen. Tegelijkertijd zien we verschillen tussen de gestelde doelen en de huidige praktijk, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de visie. We adviseren om bij het opstellen van het uitvoeringsplan oog te houden voor wat haalbaar is, om zo verwachtingen goed te managen en draagvlak onder inwoners te behouden.

- **Inwoners betrekken**

Het uitvoeringsplan moet helder maken wat de Woonzorgvisie in de praktijk betekent voor inwoners van Pekela. We adviseren om inwoners, en specifiek de doelgroepen uit de Woonzorgvisie, actief te betrekken bij keuzes over hun woonomgeving. We raden aan deze betrokkenheid structureel te borgen. Stel bijvoorbeeld een projectleider aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de visie. Deze persoon kan ook de inbreng en belangen van de doelgroepen bewaken bij gemeentelijke projecten, zoals nieuwbouw en de (her)inrichting van de openbare ruimte.

- **Pilot organiseren**

We adviseren om te onderzoeken of het mogelijk is om een pilotwijk te kiezen voor aanpassingen van bestaande woningen, realisatie van kleinschalige zorgvoorzieningen in de wijk en het opzetten van een klein wijkteam voor signalering en ondersteuning. Op deze manier kunnen de grote ambities van de woonzorgvisie op kleine schaal worden uitgetoetst.

- **Zorgcirkel faciliteren**

De Adviesraad adviseert om te verkennen of zogeheten 'zorgcirkels' kunnen helpen bij het vergroten van Noaberschap. Op dit moment worden zorgcirkels in rap tempo opgezet, met hulp van het landelijk platform Nederland zorgt voor Elkaar.

De kern van een zorgcirkel is dat inwoners die dicht bij elkaar wonen er voor elkaar zijn, in goede en slechte tijden. Een zorgcirkel bestaat uit buurtgenoten en een verbinder, die groepsleden koppelt op basis van behoefte en aanbod. Het is een netwerk dat fysiek kan bestaan (koffieochtend, huisbezoek) of digitaal (een Whats App groep bijvoorbeeld). Het kan een aanvulling zijn op het reguliere vrijwilligerswerk (bijvoorbeeld via het VIP!), dat een structureel en formeel karakter heeft. Een zorgcirkel is informeel, laagdrempelig en wederkerig; vandaag help ik jou, morgen help jij mij.

Een sterk netwerk verlicht de druk op de vergrijzingspiek en de belasting bij zorg(personeel) én werkt positief in het verminderen van eenzaamheid. Op dit moment zijn op landelijk niveau grote zorgverzekeraars actief bij het aanjagen van nieuwe zorgcirkels.

Hoewel de zorgcirkels vaak een initiatief zijn van bewoners zelf, denken wij dat de gemeente hierin een aanjagende of faciliterende rol kan spelen. Daarom adviseren we

om in samenwerking met zorgverzekeraars en het platform Nederland zorgt voor Elkaar te verkennen of dit kan bijdragen aan de doelen van de woonzorgvisie.

En daarnaast: aandacht voor jongeren

Hoewel jongeren geen doelgroep zijn binnen de Woonzorgvisie, vraagt de Adviesraad toch speciale aandacht voor hen. Door het gebrek aan betaalbare huurwoningen en beperkte koopmogelijkheden blijven veel jongeren langer thuis wonen, en dat heeft invloed op hun zelfstandigheid. In het kader van preventie adviseren we om in het woonbeleid van de gemeente ook ruimte te maken voor betaalbare en flexibele woonvormen voor deze groep.

Tot slot

We complimenteren u met deze Woonzorgvisie en we waarderen het open, prettige contact met de beleidsambtenaren die ons tijdens meerdere bijeenkomsten hebben geïnformeerd. De adviesraad hoopt dat we informatief betrokken worden bij de uitvoeringsagenda. Tenslotte hopen we dat de beantwoorde vragen en onze adviezen worden meegenomen in de besluitvorming door het college en de gemeenteraad.

We zien uw reactie met interesse tegemoet.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Pekela,

Hennie Hemmes
onafhankelijk voorzitter

Rob Vergouw
secretaris

